

לא תעמוד על דם רעך

ויקרא יט, טז.

מורידין ולא מעלין

ספרתי כמה פעמים שכאשר כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר ביקר בווינא נטפלו אליו יהודים מהקהילה החרדית, שיש להם טענות על הנהגתו: ישנו סימן בשולחן-ערוך - טענו הם - שיש בו פסק דין אודות אלה ש"לא מעלין ולא מורידין", ויתירה מזה, "מורידין ולא מעלין", חס ושלום, וכיון שכן - טענו הם - למה צריכים להחמיר יותר מהשולחן ערוך ולהתעסק בהצלתם של יהודים כאלה שהם בגדר ד"לא מעלין ולא מורידין", ועל אחת כמה וכמה להתעסק בהצלתם של יהודים כאלה שהם בגדר ד"מורידין ולא מעלין"?!...

בשעת מעשה לא השיב להם כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר מאומה, אבל בנוגע לפועל, המשיך להתנהג על פי שיטתו, שגם אלה שהם בגדר ד"לא מעלין ולא מורידין", ואפילו אלה ש"מורידין ולא מעלין" - צריך לידע שזהו רק בנוגע ללימוד הדין בשולחן ערוך, חלק בתורה, אבל בנוגע אלינו בשייכות לעבודה בפועל, צריכים להשתדל בהצלת כל אחד ואחד מישראל!

וכדברי הגמרא "יתמו חטאים (דייקא) ולא חוטאים" חס ושלום, ובמילא, כל זמן שהם (החוטאים) נמצאים בעולם - אפילו אם הם מאלה שנאמר עליהם "מורידין ולא מעלין" חס ושלום - יכולים וצריכים להציל אותם, וכאשר מצילים אותם, אזי אין לך "להוציא יקר מזולל" גדול מזה!

ונקודה נוספת בנוגע לדין השולחן ערוך בסימן הנזכר לעיל:

הטור והשולחן-ערוך נחלק לארבעה חלקים: חלק ראשון - "אורח חיים", חלק שני - "יורה דעה", חלק שלישי - "אבן העזר", וחלק רביעי - "חושן משפט".

בחלק הראשון, "אורח חיים" - מדובר לכל לראש אודות יראת ה', ולאחרי זה יש בו גם אודות אהבת ישראל, וכמו כן בחלק שני, "יורה דעה" - יש בו אודות מצות צדקה; ואילו פרטי הדינים ד"לא מעלין ולא מורידין",

ו"מורידין ולא מעלין" - הם בחלק רביעי, "חושן משפט", ובחלק רביעי גופא - באחד מהסימנים האחרונים שבו!

ובמילא, כשלומדים שולחן-ערוך יש להתחיל - כפי שמתחילים אצל יהודים - מצד ימין, ולא - כפי שמתחילים אצל גוים - מצד שמאל:

אצל יהודים מתחילים ללמוד מצד ימין, ובמילא, מונח תחילה ה"אורח חיים", ולאחריו מונח ה"יורה דעה", ולאחריו מונח ה"אבן העזר", ולאחריו מונח ה"חושן משפט", ובחושן משפט גופא - עד שמגיעים לסימן הנזכר לעיל - צריכים ללמוד תחילה ארבע מאות עשרים וכמה סימנים!

מה שאין כן מי שלומד כמו אצל גוים, רחמנא ליצלן, שמתחילים מצד שמאל - עד שלא מספיק ללמוד סימנים אחדים הרי הוא פוגע מיד בפרטי דינים הנזכר לעיל: מי הם אלה ש"לא מעלין ולא מורידין", ומי הם אלה ש"מורידין ולא מעלין"...

- הוא בעצמו או חזו עדיין קודם קריאת שמע, קודם לימוד התורה, וקודם כל פרטי הענינים שבחלק "אורח חיים"; קודם צדקה, וגם קודם מילה... שהרי (צדקה וגם) מילה היא בחלק "יורה דעה", שעדיין לא הגיע אליו כיון שהתחיל ללמוד מצד שמאל... ובהיותו במצב כזה - מתחיל ללמוד סימן הנזכר לעיל, ולא עוד אלא שמתחיל להתנהג בהתאם לכך בפועל ממש!

זאת ועוד: אם לא די בכך שפרטי הדינים הנזכר לעיל הם באחד הסימנים האחרונים שבחלק האחרון דהשולחן ערוך (שבזה מודגש כאמור שלימודם צריך להיות לאחרי לימוד וקיום כל השולחן ערוך) - היתה בזה גם השמטת ה"צענזור" של הקיסר.

-הוא (ה"צענזור") בעצמו חשב שהסיבה לכך היא מפני שאין זה מתאים לחוקי המלכות של ממשלתו, אבל האמת היא שישנה סיבה אחרת לדבר: כיון שהעלם והסתר הגלות התגבר ביותר עד כדי כך שקיימת אפשרות לעשות שימוש בסימן הנזכר לעיל בשולחן ערוך [לא רק בתור לימוד חלק בתורה, שהרי, בתור לימוד התורה הרי זה חלק בתורה כמו "שמע ישראל" ושאר עניני התורה, אלא גם] בנוגע לקיום הדברים בפועל ממש,

-ומבלי להתחשב בכך שעדיין לא יצאו ידי חובת לימוד חלק "אורח חיים", "יורה דעה" ו"אבן העזר",
ובפרט בנוגע ללימוד הענינים שבסימנים הראשונים שבאבן העזר, כדאיתא בספרים שהסיבה לאריכות
הגלות... והסיבה לכל ההעלמות וההסתרים היא מפני שלא נזהרים בענינים אלה (כפי שמרמז גם רבינו הזקן
בספר התניא, ומציין לספר חסידים) -

לכן, סיבבו מלמעלה שיבוא גוי, שאינו בעל-בחירה, וישמיט חלק מהתורה, רחמנא ליצלן, כדי שלא יהיו
כאלה שיטעו להתנהג בהתאם לכך - ביחס ליהודי אחר - בפועל ממש!

ובנוגע לפועל: צריכים ללמוד מהנהגתו של כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר, כאמור, שכאשר באו אליו
בטענות על כך שמתעסק גם בהצלתם של יהודים כאלה שאודותם מדובר בסימן הנזכר לעיל, הקשיב ושמע
את טענתם וקושייתם, ובנוגע לפועל המשיך בדרך שלו, דרך החסידות - לעזור לכל אחד ואחד מישראל,
מבלי הבט על מעמדו ומצבו.

קטע משיחת חג הפורים, רשימת השומעים בלתי מוגה.
תו"מ ה'תשי"ב ח"ב ע 46.

- 1 ראה גם לקו"ש ח"ב ע' 620. ועוד.
- 2 חו"מ סו"ס תכה. וראה גם יו"ד סו"ס קנח.
- 3 ראה ברכות יו"ד, א.
- 4 ע"פ ירמ' טו, יט. וראה ב"מ פה, א.
- 5 ראה גם ספר "חסרונות הש"ס" (קבוצת ההשמטות) לג, א.
- 6 ראה פיהמ"ש להרמב"ם סנהדרין פ' חלק היסוד הח' (מסנהדרין צט, ב).
- 7 ראה תורת מנחם - תפארת לוי יצחק שמות ע' לט. וש"נ.
- 8 כ"ק אדמו"ר שליט"א הפסיק לדבר ובכה משך זמן, ואח"כ המשיך (המו"ל).
- 9 פמ"ב (נט, ב).
- 10 סימן לה.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"י ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צביה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה